

Murakabe 12809

2014-11-23 02:18:14 +0200

İ: Günü nerede bitiriyorsun?

E: Ön balkonda. Saat 12'yi biraz geçiyor ve bitmeyen araba gürültüsünü dinleyerek bitiriyorum.

İ: *Bitmeyen araba gürültüsü?*

E: Bende her zaman bir hayrettir, ben evde otururken gezen insanlar. Bu gece de hava çok güzel. Onların yerinde olsam gittiğim yere yürürdüm.

İ: Gezerken de insanların neden evde oturduğuna hayret ediyor olmalısın.

E: A, evet. Bende böyle bir hal var. İnsanlara hep hayretle yaklaşıyorum. Hayat bazı şeyler için çok dar ve kısa, ancak onlar da nedense bu *bazı şeylere* pek meyilli.

İ: Gezmek veya evde oturmak gibi mi?

E: Bunlar tabii başka şeylerin işareti. Körlük asıl mesele.

İ: Kör değilsin yani?

E: Bunu iddia edemem. Kendi körlüğünü görmek çok zor.

İ: O zaman neden başkalarını körlüğünden şikayet ediyorsun?

E: Belki onlar da bana körlüğümü gösterir diye. İnsanın kendini anlaması mümkün olmayabilir, ancak eğer yeterince konuşursam, bir yerlerden cevap gelir. Belki gelir. Belki gelmez. Ancak başka bir usul bilmiyorum. Körsem ve birileri bunu söyleyecekse, yine buna benzer tarzda söyleyecek.

İ: Körlüğünü kendi kendine gidermeyi de düşünebilirsin.

E: Buna da uğraşıyorum. Ancak insanın kendi körlüğünü gidermesi diye bir şey yok. Mümkün olsa bile, nasıl anlayacaksın gözünün açıldığını?

İ: Anlayanlar nasıl anlıyor?

E: Başkası söylüyor olmalı. Veyahut kendine uçuracak birilerini buluyor. İnsanın kendinden emin olması çok zor. Belki imkansız. Şüpheden uzak kalmak için düşünmemek lazım, öyle bir *düşüncesizlik* de ancak ölümlerle mümkün.

İ: Bunun yerine başkalarına mı soruyorlar?

E: İnsanın içinde sürü hissiyatı var. Bütün bu *büyük adamların* derdi, kendi büyüklüklerini görmek olabilir. İltifat görünce marifetlerinden emin oluyorlar. Uçuracak birileri derken bunu kastediyorum.

İ: İnsan okuyarak veya ibadetle de kendinden emin olamaz mı?

E: Okumanın *confirmation bias* dedikleri bir tarafı var malum. Kendimize uygun, fikrimize yakın insanları okuyoruz ve bu sayede kendimize duyduğumuz *iltifat* da artıyor. *Uçuracak birileriyle* aynı durum. Bir yazıya bakıyorsun, kendinle benzerlikler buluyorsun ve *olduğuna* kanaat ediyorsun.

İ: İbadet? Meditasyon?

E: İbadetin dünyevi *faydaları* konusunda da, ya *placeboysa* diye düşündüm. Veyahut insanın kendi kendine telkin ettiği bir takım ilhamlarsa?

İ: Çıkışın yok senin.

E: Evet, körlük mühim.

İ: Ne okudun bugün?

E: Paris Review'ın yazarlarla yaptığı röportajlara bakıyorum. Murakami'yle yaptıkları bir röportajı okudum. İlginç bir kişilik. *Onun gibi yazmak ister miyim?* diye sordum kendime.

İ: İster miymişsin?

E: Hayır, sanırım hayır. Kitaplarına merakımın olmayışı da bundan. Gerçeküstü rüyalara yatmak güzel, ancak ben çok daha klasik yapıli kitaplardan hoşlandığımı sanıyorum. Yüzyıllık Yalnızlık *bile* sıkılmıştı bir safhadan sonra. Biraz *yazar tembelliği* gibi geliyor bu, aklına geleni yazıyorsun ve ne demek olduğunu okura bırakıyorsun.

İ: Murakami pek tembel bir yazara benzemiyor?

E: Sayfa doldurma becerisinden bahsetmiyorum. Ancak bir noktadan sonra gerçeküstü hikayelerde ipin ucu kaçıyor. Tabii bir *kaçış edebiyatı* mak-sadiyla yazıyorlar, çağımız insanların birbirinden ve düştükleri hallerden fazlasıyla haberdar oldukları bir çağ ve kaçacak bir yerlere ihtiyacımız var. Değıştirmedüğimiz, nasıl anlayacağımızı bile bilmediğimiz bir çağda yaşıyoruz. Yazarlar da bize bundan kaçmak için yollar sunmak zorunda. Çağımızın *şuuru* bu.

İ: Sen neden sevmiyorsun?

E: Kaçmaktan hoşlanmıyorum veya bunu yapmanın daha güzel yolları olduğu kanaatindeyim. Bir eser ortaya koymak güzel. Bu yazarlar iyi işler yapıyor, fantastik edebiyat vs. de güzel eserler üretiyor. Ancak bunları okumak o kadar güzel mi, ondan emin değilim. Oturup bir strateji oyunu oynamak, diyelim, *Europa Universalis*'te alternatif tarihler üretmeye çalışmak çok daha anlamlı

bir kaçış gibi geliyor. Veya Skyrin’de canavarlarla savaşmak, tamamen pasif bir okumadan, nasıl yazıldığını tahmin ettiğim bir hikayeden daha anlamlı geliyor. Ben de kaçıyorum ama başkasının dünyasına değil, kendi dünyama.

İ: Herkesin böyle bir imkanı yok.

E: Evet, belki, zaten kendimden bahsediyorum.

İ: Ne öğrendin Murakami’yle alakalı?

E: Yazarlık neredeyse şans eseri başına gelmiş. *Edebiyat çevresi* diye bir şey bilmiyor. Yazar arkadaşı yok. Bu işlerden uzak durmayı tercih ettiğini söylüyor. Bu hoşuma gitti. Edebiyatta tek *mesele* var, o da yazmak. Eğer okunacak bir şeyler yazıyorsanız, yazar oluyorsunuz. Murakami de bunun isbatı gibi. Kimseden ruhsat almaya çalışmamış. Yazmış ve olmuş gibi duruyor. Kitaplarını planlamadan yazmasını ve onları beklemesini de sevdim. Her ne kadar, dediğim gibi, başkalarının dünyasına ilgi duymuyor olsam da, bir yazı faaliyeti olarak hoşuma gitti.

İ: Başka ne okudun?

E: Jack Kerouac’la yapılmış da bir röportaj vardı. Haikular konusunda söyledikleri ilgimi çekti. *Uzun çalışmaların eseri* diyor onlar için. Ben de kendiminkilerin *bir anda* çıkmadığı için yeterince iyi olmadığını düşünüyordum.

İ: İlginç. Kısa olduğunda, insanın sanki bir anda söylenmiş gibi hissettiğini sanıyorum.

E: Kerouac, Goethe’nin *gelecekteki edebiyat, tab’an itirafname olacaktır* dediğini de söylüyor. Belki bloglardan bahsediyordur diye düşündüm.

İ: Burası gibi mi?

E: Burası pek itirafname değil. Daha doğrusu yeterince itiraf edemiyorum. Belki daha güzel itiraflarda bulunsam daha iyi olurdu.

İ: Ne gibi itiraflar?

E: Yazmak istediğim kadar yazamıyorum. Yazmak istediğim insanlara yazamıyorum. Mektup yazmam, telefon etmem gereken birileri varken yazmak (ve hatta okumak) bende bir suçluluk meydana getiriyor. Sanki beni bekliyorlarmış gibi.

İ: Bekliyor olabilirler.

E: Acil konular değil. Çocuklardan bahsedip, hal hatır sormam gereken insanlar var. Bu konularda yeterince sağlam itiraflarda bulunamıyorum.

İ: Okuyorlar diye mi?

E: Belki. Söyleyeceklerim kötü şeyler değil, daha çok *tembel adamın itirafları* cinsinden. Belki beni daha anlayışla karşılamalarına sebep olur.

İ: Belki. Zaten anlayışla karşılamasalar burayı okumazlardı.

E: Evet. Belki.

İ: Yevmiyelerin yeni formu bu mu olacak?

E: Bunlara başka bir ad vermek niyetindeyim. Belki *muhavere* derim, belki *murakabe*. Röportajlar mı etkiledi, yoksa *Zerkubia* kitabının diyalog formunda daha rahat ilerlediğini görmek mi bilmiyorum ama günün üzerinden geçerken de kendimle konuşmak daha iyi olabilir. Okunması da muhtemelen daha rahat.

İ: Ben kimin?

E: Sen benim adlarımdan birisin. Artık hangisiysen.

İ: Senim yani, senden içeru.

E: Hep öyle değil mi?